

En stadsdelsnämnd hade avslagit en ansökan om försörjningsstöd. Fråga om nämnden har kunnat underlåta att fatta ett beslut med anledning av en ny ansökan om samma sak

Bakgrund

AA ansökte vid olika tillfällen hos Bromma stadsdelsnämnd i Stockholms kommun om ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd) för augusti–december 2006. Ansökningarna lämnades utan bifall.

AA överklagade avslagsbesluten. Han inkom dock för sent med sitt överklagande av beslutet för december, varför stadsdelsnämnden avvisade det överklagandet.

I en dom den 28 februari 2007 biföll länsrätten AA:s överklaganden av besluten för augusti–november 2006, och stadsdelsnämnden ålades att lämna försörjningsstöd till honom för dessa månader.

I en skrivelse som kom in till förvaltningen den 23 april 2007 ansökte AA på nytt hos stadsdelsnämnden om försörjningsstöd för december 2006. I ett svar den 2 maj 2007 anförde handläggaren följande.

Du har skickat ett brev angående försörjningsstödet för december månad 2006. Du har överklagat beslutet men vi har avvisat det för det kom in för sent till stadsdelsförvaltningen. Avslaget skickades från stadsdelsförvaltningen den 30/11-2006 och från det datumet hade du fem veckor på dig att överklaga. Överklagan kom in den 10/1 och då var det för sent.

AA återkom i frågan i en skrivelse som var ställd till chefen för stadsdelsförvaltningen och som kom in till förvaltningen den 7 maj 2007. Han begärde då att hans ansökan om försörjningsstöd för december 2006 skulle prövas i sak.

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 29 maj 2007, framförde AA klagomål mot Bromma stadsdelsnämnd i Stockholms kommun. Klagomålen gällde att stadsdelsnämnden inte hade fattat något beslut i anledning av hans ”nya” ansökan i april 2007 om försörjningsstöd för december 2006. AA var även missnöjd med att

förvaltningen inte hade besvarat den skrivelse från honom som kom in till förvaltningen den 7 maj 2007.

I en kompletterande skrivelse, som kom in till JO den 21 juni 2007, framförde AA ytterligare klagomål mot stadsdelsnämnden. Dessa klagomål gällde att stadsdelsnämnden inte fullt ut hade följt länsrättens dom den 28 februari 2007.

Utredning

Stadsdelsnämnden anmodades att göra en utredning och yttra sig över vad AA anfört i sin anmälan. I sitt remissyttrande anförde stadsdelsnämnden följande.

AA har uppburit försörjningsstöd av Bromma stadsdelsnämnd sedan i mars 2004. Han hade innan han flyttade till Bromma beviljats försörjningsstöd från en annan stadsdel. AA var vid tidpunkten för den första ansökan i Bromma sjukskriven och saknade rätt till sjukpenning. Han har sedan dess hela tiden varit sjukskriven. AA har ansökt om sjukersättning, men av Försäkringskassan nekats detta, eftersom de läkarintyg som presenterats ej styrkt en nedsatt arbetsförmåga på minst 25 %.

AA nekades bidrag under perioden augusti t.o.m. december 2006. Han överklagade dessa beslut om avslag till länsrätten. Länsrätten biföll AA:s överklaganden och gav honom rätt till försörjningsstöd för perioden augusti t.o.m. november 2006. Bromma stadsdelsnämnd beslutade att inte gå vidare med ett överklagande till kammarrätten eftersom en grannstadsdel i kammarrätten inte haft någon framgång i ett identiskt mål.

AA:s överklagande rörande beslut om avslag på ansökan om försörjningsstöd för december kom dock in för sent, varför överklagandet avvisades. AA meddelades beslut om detta med besvärshänvisning. Han har inte överklagat beslutet om att avvisa hans överklagande för december.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det inte förekommit några felaktigheter i handläggningen av AA:s ärende. Han har fått beslut på samtliga sina ansökningar om försörjningsstöd. I de fall där besluten gått honom emot har han meddelats skriftligt beslut om detta med besvärshänvisning. Stadsdelsnämnden har omgående följt länsrättens dom och betalat ut det ekonomiska bistånd som länsrätten ansett AA ha rätt till.

AA har fått ett skriftligt beslut om avslag för december med besvärshänvisning. Han har inkommit för sent med sitt överklagande och stadsdelsnämnden har fattat ett beslut om att avvisa överklagandeskrivelsen med besvärshänvisning. AA har begärt en ny prövning av rätten till bistånd för december. Vi har meddelat AA att vi redan prövat denna månad och att han haft möjlighet att överklaga beslutet och att vi inte haft för avsikt att pröva samma period igen. Vi har valt att inte besvara AA:s brev av den 4 april 2007 (brevet är feldaterat – det kom in till förvaltningen den 7 maj 2007, *JO:s anmärkning*) eftersom vi redan meddelat honom att vi inte haft för avsikt att göra en ytterligare prövning av rätten till försörjningsstöd för december. Detta kunde vi naturligtvis ha gjort men vi ansåg att den tidigare skriftväxlingen mellan förvaltningen och AA var tillräcklig.

AA kommenterade remissvaret.

I anledning av AA:s kompletterande skrivelse inhämtades från stadsdelsförvaltningen kopior av bl.a. ansökningar, beslut och överklaganden i AA:s ärende om försörjningsstöd.

I ett beslut den 3 december 2008 anförde *JO André* följande.

Bedömning

I 27 § förvaltningslagen (1986:223) regleras förutsättningarna för att en myndighet ska vara skyldig att ompröva ett tidigare fattat beslut. Myndigheterna har därutöver en självrättelsebefogenhet i vidsträckt mening som tillkommit genom praxis och som utgör ett komplement till bestämmelsen i förvaltningslagen.

Ett beslut av en myndighet att avslå en framställning binder inte myndigheten för framtiden. När en part som har fått avslag på en ansökan återkommer med en begäran om att myndigheten åter ska pröva saken, är myndigheten därför skyldig att ta ställning till ansökan genom ett nytt beslut. Detta gäller oavsett om myndigheten anser att det tidigare beslutet bör ändras eller inte (se Hellners/Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, s. 320 och s. 333, samt JO:s ämbetsberättelse 2002/03 s. 218). Den omständigheten att det tidigare beslutet inte överklagats (eller överklagats för sent), befriar inte myndigheten från dess skyldighet att pröva en ny framställning om samma sak.

Stadsdelsnämnden hade tidigare avslagit AA:s ansökan om försörjningsstöd för december 2006. Hans nya ansökan i april 2007 skulle mot bakgrund av det ovan anförda ha föranlett nämnden att fatta ett nytt beslut i saken. För det fall nämnden bedömde att ansökan skulle avslås, skulle ett formellt beslut ha meddelats. Därefter skulle AA ha underrättats om beslutet och även om hur han skulle gå tillväga för att överklaga det. Om förvaltningen ansåg att det förelåg hinder mot att pröva ansökan borde nämnden ha fattat ett beslut om att avvisa framställningen. Det beslutet skulle AA ha kunnat överklaga till länsrätten.

I en skrivelse som inkom till förvaltningen den 7 maj 2007 begärde AA att hans ansökan om försörjningsstöd för december 2006 skulle prövas i sak. Nämnden har uppgett att eftersom AA redan hade informerats om att nämnden inte hade för avsikt att göra någon ytterligare prövning, bedömdes den tidigare skriftväxlingen vara tillräcklig. Brevet föranledde därför inte någon åtgärd från nämndens sida. Det är enligt min mening förvånande att man ansett att handläggningen av AA:s ansökan varit korrekt och att skrivelsen inte behövde besvaras. Om förvaltningen hade gjort en mer noggrann analys borde man rimligen ha kommit fram till att det fanns frågetecken rörande handläggningen.

Det som i övrigt har framkommit i ärendet föranleder ingen ytterligare åtgärd eller något uttalande från min sida.